

**Museum
Catharijne
Convent**

**Collectieplan
2025-2028**

Inhoud

Inleiding	05
Herkomst van de collectie	15
Waarde van de collectie en verzamelbeleid	19
Collectiemobiliteit	41
Beheer, behoud en registratie van de collectie	43
Presentatie van de collectie	49
Bibliotheek	53

**Museum Catharijneconvent
vertelt verhalen die mensen raken,
die een open blik stimuleren en
die uitnodigen tot gesprek.
We dragen zo bij aan een
begripvolle samenleving.**

**Onze collectie vindt zijn
oorsprong in het christendom
en gaat over onderwerpen waar
iedereen zich toe verhoudt.
Het gesprek over de rol en betekenis
van religie, kunst en erfgoed in
de samenleving voeren we binnen
en buiten de muren van het museum.**

***Museum Catharijneconvent laat je
kijken door de ogen van een ander.***

Inleiding

Profiel

Museum Catharijneconvent is het rijksmuseum voor kunst en erfgoed rondom het christendom in Nederland. Het is gevestigd in een uniek laatmiddeleeuws kloostercomplex in Utrecht en ontvangt bezoekers van alle leeftijden, met een focus op het onderwijs en de tentoonstellingsbezoeker.

Het museum beheert, verworft, onderzoekt en toont kunst en erfgoed van (inter)nationale allure. De collectie van ruim 74.000 objecten is rijk en divers. Van middeleeuwse meesterwerken en zeventiende eeuwse schilderkunst tot moderne en hedendaagse topstukken.

In onze bijzondere museumlocatie organiseren we spraakmakende tentoonstellingen. Maar ook daarbuiten bereiken we met vernieuwende projecten een groot publiek. Daarnaast ontvangt het museum jaarlijks duizenden leerlingen van diverse leeftijden en draagt het bij aan (wetenschappelijk) onderzoek, inventarisaties van kerkinterieurs en advies over het herbestemmen van religieus erfgoed. Dat doen we samen met verschillende partners, die vanuit eigen kennis en ervaring bijdragen.

Een nieuw collectieplan

Dit collectieplan gaat over de eigen collectie van Museum Catharijneconvent. Het geeft inzicht in de samenstelling en vorming van deze collectie en in het belang, behoud, beheer en gebruik ervan. Het is bedoeld voor intern en extern gebruik en vormt samen met het Activiteitenplan van Museum Catharijneconvent 2025-2028 en het Kennisplan 2025-2028 de basis voor het museumbeleid.

Dit collectieplan bouwt voort op het Collectieplan 2021-2024. Het museum beheert de collectie conform de uitgangspunten in de Erfgoedwet, de Ethische Code voor Musea, de standaarden van de International Council of Museums (ICOM) en de Leidraad Afstoting Museale Objecten (LAMO).

De collectie van Museum Catharijneconvent is het resultaat van ruim honderdvijftig jaar verzamelen, beheren en behouden. Ze vormt de basis van waaruit het museum tentoonstellingen maakt en onderzoek doet. Hiermee proberen we relevant te blijven in een veranderende wereld. Ook in het collectiebeleid is zoals altijd een weerslag te vinden van de maatschappij om ons heen. In dit nieuwe collectiebeleid is er vergeleken met het vorige meer aandacht voor thema's als digitalisering, toegankelijkheid en inclusie, duurzaamheid, secularisering en onderzoek naar de relatie tussen ons koloniale verleden en de collectie.

Het museum staat aan de vooravond van een grote verbouwing, onder andere ter verduurzaming van het pand en een betere publiekservaring. Met de verbouwing hopen we ook de gedroomde nieuwe collectiepresentatie te realiseren. Op dit moment zijn we volop bezig met de ontwikkeling ervan. Tijdens de verbouwing zal de collectie grotendeels buiten het museum worden bewaard.

Terugblik vorige periode

Het Collectieplan 2021-2024 was gericht op meer impact en uitbreiding van het collectieprofiel. Dit beleid zet het museum de komende jaren voort. In de afgelopen periode zijn er al grote stappen gezet:

1 De invoering van een thematisch collectiebeleid

In de vorige beleidsperiode introduceerde het museum vier thema's om de samenhang in de collectie beter zichtbaar te maken en te komen tot een gericht verzamelbeleid.

Deze thema's zijn:

1. Tradities en rituelen
2. Levende aanwezigheid
3. Vestigen, verdwijnen, veranderen
4. Verbeelding van verhalen in en rondom de Bijbel

Deze thema's hielpen goed bij het waarderen van de collectie in de breedte en om vanuit een integrale inhoudelijke benadering te verzamelen en te ontzamen. Hoewel een uitstekende basis voor het collectiebeleid blijken de thema's nog onvoldoende te helpen bij het maken van scherpere keuzes. Ze bepalen vooral wat we wél verzamelen, maar minder wat niet. In de komende beleidsperiode zullen we hierin stappen zetten, onder andere met een proactief verzamelbeleid.

2. Meer kennis over migrantenkerken en internationale kerkgemeenschappen en verzamelen van hun erfgoed

In de beleidsperiode 2021-2024 was kunst en erfgoed verbonden met christenen met een migratieachtergrond tot een speerpunt. Doel was en is om meer kennis over de diversiteit van het christendom te vergaren, binnen en buiten de muren van het museum, en om de representatie van verschillende christelijke gemeenschappen binnen de collectie te vergroten. De samenwerking met Samen Kerk in Nederland (SKIN) in de persoon van Madelon Grant, conservator internationale kerken, leidde tot een nieuwe kerncollectie. Met een klankbordgroep is er samen met gemeenschappen onderzoek gedaan naar hiaten binnen de huidige collectie. Bezoeken aan gemeenschappen leverden een goed beeld op van (het gebruik van) aanwezig erfgoed. Op basis van een desideratalijst is in 2025 het verwervingsbeleid voor internationale kerken vastgesteld.

**3. Het werkterrein van het museum uitbreiden met hedendaagse kunst:
onderzoek, collectie en programmering**

Na een tijdelijke stop is het verzamelbeleid voor de kerncollectie moderne en hedendaagse kunst in de afgelopen jaren weer centraal komen te staan. Onderzoek naar moderne en hedendaagse kunst verbonden aan het christendom in de eigen collectie en de Collectie Nederland leidde tot een nieuwe visie voor het verwerven en presenteren van moderne en hedendaagse kunst. Dit beleid zetten we voort en we proberen hiaten in deze kerncollectie op te vullen. In de vorige beleidsperiode is al een aantal belangwekkende stukken verzameld. Het verwerven van hedendaagse kunst krijgt een extra impuls door de nieuwe collectieopstelling waarin deze kunst een grote rol speelt.

4. Aanscherpen van het beleid voor het verzamelen van herinneringsverhalen

Het toevoegen van herinneringsverhalen aan de collectie, een doelstelling uit het Collectieplan 2021-2024, is niet behaald. Er ontbrak een heldere, breed gedragen visie op de rol en betekenis van immaterieel erfgoed binnen de collectie en de kenniscentrumtaken van het museum. De wens om dit te ontwikkelen is er wel, want immaterieel erfgoed is belangrijk voor onze collectie en bewaartak. Bovendien vormen in de nieuwe vaste collectieopstelling persoonlijke verhalen en de aandacht voor tradities en rituelen een rode draad. In 2025 is er onderzoek gedaan naar nieuw immaterieel erfgoed beleid voor het museum. Op basis hiervan zullen we keuzes maken voor de afbakening van wat we gaan verzamelen, en in welke vorm.

5. Verbeteren beheer en behoud

In de afgelopen beleidsperiode is het beheer en behoud verbeterd. Zo is de fotografiëgraad van 65% naar 85% gebracht. Het museum heeft daarnaast ruim 1200 voorwerpen ingeschreven in de collectie, met name uit de voormalige collectie van het Bijbels Museum en de Napolitaanse Kerststal. Daarnaast maakten we veel procedures en handleidingen of updates daarvan.

Voor de Napolitaanse Kerststal is een nieuw depot ingericht. Ook startte het museum in 2024 opnieuw het ontzamelproject en vonden ruim 250 voorwerpen een herbestemming. Alle devotieprenten (circa 18.300) zijn gedigitaliseerd. Er zijn in totaal 379 werken gerestaureerd, waaronder 292 figuren uit de Napolitaanse kerststal en 15 paramenten voor de tentoonstelling *Fashion for God*. Ook kreeg milieupact veel nadrukkelijker een plek in beslissingen over bruiklenen – zo koerieren we minder en zijn we kritischer op bruiklenen per vliegtuig. Ten slotte kwam er een analyse van de collectie ordekleiding in relatie tot de Collectie Nederland.

Crémekleurige kazuifel geborduurd met 'M' en engel met harp, op achterzijde O.L. Vrouw van Goede Raad omringd door drie engelen, Fa. Bos-Claessen (Hilversum), 1952 (StCC t451a). Jurk dragqueen Tante Ger, Maker onbekend, jaren 1980, bruikleen uit de collectie van Joris Christ | Foto Mike Bink

Ambities voor 2025-2028

De komende beleidsperiode staat voor een groot deel in het teken van de verbouwing van het museumcomplex. Het uitgangspunt is om ook tijdens de sluiting zichtbaar, relevant en in contact te blijven met partners en bezoekers. De collectie speelt hierin een grote rol. Ook werken we in de komende periode aan een stevig fundament voor het museum en de collectie na heropening. Voor de collectie werken we hierom aan de volgende doelstellingen:

▲ **Verbreiding collectieprofiel**

We zetten het beleid voor een breder werkterrein van het museum voort, met aandacht voor internationale kerkgemeenschappen en hedendaagse kunst. Ook kijken we bewust naar hoog gewaardeerd erfgoed in situ – met name in kerken en kloosters – dat binnen afzienbare termijn vrijkomt. Ook is er aandacht voor neogotiek, een terrein dat aandacht behoeft binnen de collectie.

▲ **Duurzaamheid**

Vanwege de continue groei van de collectie loopt het beheer tegen grenzen aan. Met het oog op de vele te verwachte kerksluitingen willen we een visie ontwikkelen op het duurzaam bewaren van religieus erfgoed.

▲ **Proactief aanwinstenbeleid**

Met het oog op duurzaamheid en efficiëntie ontwikkelt het museum een proactief aanwinstenbeleid. Per kerncollectie stellen we een beperkte desideratalijst op waarop we actief sturen en toetsen.

▲ **Participatief collectieonderzoek**

Op basis van ervaringen in de afgelopen jaren betrekken we in de komende beleidsperiode gemeenschappen nog actiever bij de uitwisseling van kennis en ervaringen rondom de collectie. Dit gebeurt onder andere in de vorm van herkomstonderzoek naar objecten in een koloniale context en bij onderzoek naar missie en zending.

▲ **Goed beheer en behoud**

De verbouwing heeft grote gevolgen voor het collectiebeheer. Het grootste deel van de collectie is gedurende de sluiting niet in huis en dat vraagt veel voorbereiding, onder andere qua logistiek, veiligheid en toegankelijkheid. De verbouwing biedt ook kansen: topstukken zijn in andere musea zichtbaar en andere worden gerestaureerd voor de nieuwe collectiepresentatie. De meeste depots worden opgeknapt en opnieuw ingericht. Ook migreren we alle collectiedata naar een nieuw systeem en gaan we onze collectiedocumentatie digitaliseren en opschonen.

Herkomst van de collectie

Oorsprong van de collectie

De collectie vindt haar oorsprong in de tweede helft van de negentiende eeuw, toen enkele geestelijken binnen de Rooms-Katholieke Kerk begonnen met het verzamelen van religieuze kunst uit schuilkerken. Na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in 1853 begonnen katholieken in hoog tempo monumentale parochiekerken te bouwen ter vervanging van de schuilkerken. De vaak grootschalige, neogotische of neoclassicistische interieurs boden geen plaats voor de schilderijen en objecten uit de bescheiden voorgangers. Veel van dit erfgoed raakte verwaarloosd of belandde bij handelaren.

Een van de geestelijken die begon met verzamelen was Johannes de Graaf, secretaris van het bisdom Haarlem, zocht actief naar schilderijen en beelden die op zolders lagen te verkommeren. Zijn inspanningen leidden in 1869 tot de oprichting van het Bisschoppelijk Museum in Haarlem. Enkele jaren eerder had Gerard W. van Heukelum in Utrecht het Aartsbisschoppelijk Museum opgericht. Van Heukelum zag in oude kunst ook een inspiratiebron voor hedendaagse kunstenaars die werkten in gotische stijl.

Ook binnen de Oud-Katholieke Kerk leefde plannen voor een museum. In 1928 opende in Utrecht het Oud-Katholiek Museum, met als basis het rijke oude Utrechtse kapittelbezit. Intussen breidde het Aartsbisschoppelijk Museum zijn blikveld uit naar eigentijdse religieuze kunst. In 1934 volgde de oprichting van het Museum voor Nieuwe Religieuze Kunst, met werk van onder anderen Charles Eyck en Albert Servaes. Na de tweede wereldoorlog nam de belangstelling af en in de jaren vijftig werd de collectie opgenomen in het Aartsbisschoppelijk Museum.

Na het Tweede Vaticaanse Concilie (1962-1965) dreigde wederom veel religieus erfgoed verloren te gaan. De liturgie werd vereenvoudigd en interieurs werden ontdaan van veel traditionele kunst. Désiré Bouvy, directeur van het Aartsbisschoppelijk Museum, zette zich in voor het behoud van neogotische werken en nam het initiatief tot samenwerking tussen de drie katholieke musea. Dit resulteerde in de oprichting van Rijksmuseum Het Catharijne-convent (inmiddels Museum Catharijneconvent), dat in 1979 zijn deuren opende.

Het nieuwe museum kreeg een brede doelstelling: materiële getuigenissen van de christelijke cultuur in Nederland verzamelen, behouden, onderzoeken en presenteren. Daarmee verschoof de focus van katholiek erfgoed naar de gehele christelijke traditie, inclusief de protestantse kerken. Omdat deze geen eigen musea hadden, werd in aanloop naar de oprichting de Stichting Protestantse Kerkelijke Kunst opgericht. Deze stichting verzamelde in korte tijd schilderijen, prenten, bijbels en andere objecten en heeft sindsdien een vaste rol in het museumbeleid.

Rijkscollectie en de onderliggende stichtingen

Museum Catharijneconvent beheert de rijkscollectie voor het christelijk erfgoed. De ontstaansgeschiedenis van het museum is af te lezen aan de inventarisnummers aan de voorwerpen. Deze verwijzen naar de diverse stichtingen die eigenaar zijn van de collecties. De collectie van het Aartsbisschoppelijk Museum (ABM) is een verzameling van 19.042 objecten; die van het voormalige Bisschoppelijk Museum Haarlem (BMH) van 22.182 objecten. Het Oud-Katholiek Museum (OKM) telt 11.918 objecten en als relatieve nieuwkomer heeft de Stichting Protestantse Kerkelijke Kunst (SPKK) een collectie van 3431 voorwerpen (ijkdatum september 2025).

De collecties van deze vier stichtingen werden als permanente bruikleen ondergebracht in de Stichting Het Catharijneconvent (StCC), die deze op haar beurt weer in bruikleen gaf aan de Staat der Nederlanden. Daarmee valt de collectie onder verantwoordelijkheid van het Rijk. De Staat der Nederlanden heeft deze rijkscollectie vervolgens in beheer gegeven aan Stichting Museum Catharijneconvent.

Het bovenstaande geldt ook voor de 5246 voorwerpen die StCC sinds 1979 zelf heeft verworven, vaak liturgische objecten of voorwerpen uit kloosters die niet passen in een van de hiervoor genoemde collecties. Daarnaast beheert Stichting Museum Catharijneconvent een collectie die rijkseigendom is (RMCC): oude en nieuwe bruiklenen van de toenmalige Dienst Verspreide Rijkscollecties (nu Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, RCE), bruiklenen van collega rijksmusea en met rijksgeld verworven aankopen en algemene legaten en schenkingen. Deze RMCC-collectie telt 11.566 voorwerpen. Daarnaast zijn er nog twee (kleine) collecties, van het Bisschoppelijk Museum Den Bosch (29 objecten) en het Bisschoppelijk Museum Roermond (15 objecten).

Waarde van de collectie en verzamelbeleid

Waarde en samenhang van de collectie

De behoefte om meer te kunnen sturen op samenhang binnen de gehele collectie leidde in de vorige beleidsperiode tot het identificeren van vier collectiethema's (zie ook '[Terugblik vorige periode](#)'). Deze thema's hangen samen met maatschappelijke vraagstukken en helpen om door de tijd heen dwarsverbanden binnen de collectie te onderzoeken en te presenteren. Het werken met de vier collectiethema's bleek heel nuttig, vooral bij het verbinden van de collectie met maatschappelijke onderwerpen en het aanscherpen van het museumprofiel, voor onder andere hedendaagse kunst en internationale kerken. Ook vormen de collectiethema's het fundament voor de nieuwe vaste collectieopstelling.

Erfgoed in kerken en kloosters

Zoals beschreven in '[Herkomst van de collectie](#)' verhoudt Museum Catharijneconvent zich actief tot de interieurs en collecties van Nederlandse kerken en kloosters. De erfgoed specialisten van het museum brengen dit erfgoed in kaart, doen er onderzoek naar en publiceren erover. Met hun expertise staan ze de kerkelijke eigenaar of de kloostergemeenschap met raad en daad terzijde in kwesties van registratie, veiligheid, verzekering, restauratie, beheer en behoud, openstelling, educatie, fondswerving, herbestemming en afstoting.

Door het al decennialang teruglopende kerkbezoek en de nog zeer beperkte intrede in het kloosterleven verliezen veel kerken en kloosters hun functie. Wanneer een kerk of kapel aan de eredienst onttrokken wordt, wordt voor het gebouw – mede op basis van de monumentenbescherming en de erfgoedwet – vaak een passende nieuwe functie gevonden. Maar meestal betekent dit dat het interieur op de schop moet en de collectie wordt herbestemd of afgestoten.

Om de trajecten van herbestemming en afstoting kundig te kunnen begeleiden werken de erfgoed specialisten sinds 2010 met een waarderingssystematiek¹, bestaande uit vier treden:

- ▲ Voorwerpen uit het Register Beschermd Cultuurgoeederen (voorheen: Lijst Wet Beschermd Cultuurgoeederen);
- ▲ Stukken met waardering Collectie Nederland: religieus erfgoed dat nationaal een aanzienlijke waarde vertegenwoordigt;
- ▲ Stukken met waardering Kerncollectie: religieus erfgoed dat lokaal of regionaal een aanzienlijke waarde vertegenwoordigt;
- ▲ Stukken zonder waardering: religieus erfgoed van beperkt belang.

Na een periode van grofweg vijftig jaar waarin waardevol roerend religieus erfgoed bij kerksluiting ondergebracht werd in de zogeheten fusiekerk of in museaal beheer, bevinden we ons nu in een periode dat museale herbestemming niet vanzelfsprekend is én de fusiekerken nu ook de deuren moeten sluiten. De komende twintig jaar wordt dan ook veel religieus erfgoed uit het Register of met een nationaal belang dakloos.

Als rijksmuseum voor kunst en erfgoed verbonden met het christendom in Nederland voelen we hierin uiteraard een grote verantwoordelijkheid. We streven naar een representatieve én beheersbare museumcollectie. Hoe dit zich verhoudt tot de realiteit van het bedreigde kerkelijk erfgoed zullen we in de periode 2025-2028 actief onderzoeken, onder meer door:

- ▲ Onderzoek “Het Eeuwige Bewaren” (met subsidie van NWO);
- ▲ Onderzoek naar behoud van Oud-katholiek liturgisch textiel (met subsidie van Dioraphte);
- ▲ Onderzoek naar de categorie “Collectie Nederland” van kerkelijk erfgoed;
- ▲ Onderzoek naar erfgoed van zeven orde kloosters;
- ▲ Onderzoek naar kerkelijk erfgoed uit de periode van de neogotiek²;
- ▲ Formuleren van hiaten (gebrek aan representativiteit) in de museumcollectie;
- ▲ Formuleren van heldere selectiecriteria voor kerkelijke en monastieke objecten in het verzamelbeleid.

¹ Deze systematiek is vastgelegd in de *Handreiking Roerend Religieus Erfgoed. Praktisch hulpmiddel bij het waarderen en herbestemmen van religieuze voorwerpen*, 2010. In deze cultuurhistorische waardenstelling worden actuele waarde, historische waarde en vergelijkende criteria meegewogen.
² Lees meer over deze onderzoeken in ons Kennisplan 2025-2028.

Verzamelen met visie

Voor het gericht verwerven bleken de vier nieuwe collectiethema's te ruim. Verzamelen vanuit een visie op een duurzaam collectiebeleid vergt meer afbakening. Daarom ontwikkelen we in de komende periode een proactief aanwinstenbeleid, waarbij geen thema's, maar de negen kerncollecties het uitgangspunt zijn. Per kerncollectie stellen we een beperkte lijst met desiderata vast. Daarbij vormen de ontzameldoelstellingen mede een goede ingang voor gericht onderzoek naar de (gewenste) omvang, samenstelling en samenhang per kerncollectie.

De conservatoren worden uitgedaagd om hiaten te onderzoeken en te identificeren. Samen met de erfgoedspecialisten bespreken ze in het aanwinstenoverleg de desideratalijsten in samenhang en stellen ze definitieve lijsten vast. Ook komt er een beslisboom voor verwervingen, mede geïnspireerd op bestaande methoden voor kerkelijk erfgoed zoals ontwikkeld door de afdeling Erfgoed in Kerken en Kloosters.

De negen kerncollecties

De negen kerncollecties zijn ingedeeld naar materiaal en medium. Daarbinnen bestaan thematisch sterke groepen die in meer media vertegenwoordigd zijn, zoals het thema de Bijbel, de collectie spot en satire, of de figuur van de protestantse predikant. Hieronder geven we aparte beschrijvingen van de negen kerncollecties met als vaste onderdelen: de waardering in relatie tot de Collectie Nederland, enkele onderscheidende topstukken, de belangrijkste recente aanwinsten (door aankopen, schenkingen of langdurige bruiklenen), de plaats in de vaste presentatie en recente tentoonstellingen en de belangrijkste wetenschappelijke ontsluiting van de collectie.

1. Beeldhouwkunst uit de middeleeuwen en de renaissance

Omschrijving en waardering

De collectie beeldhouwkunst uit de middeleeuwen en de renaissance (circa 1200-1600) omvat circa 480 sculpturen. Ze zijn vervaardigd door anonieme beeldhouwers uit de romaanse en gotische periode, maar ook door Noord-Nederlandse meesters van naam en faam uit de vijftiende en zestiende eeuw. De collectie is de omvangrijkste van ons land en in belang (ten dele) alleen vergelijkbaar met die van het Rijksmuseum Amsterdam. Doordat de herkomst van veel beelden bekend is (onder andere uit Utrecht en Noord-Nederland), geeft de collectie inzicht in de kunst en cultuur van belangrijke religieuze centra in deze periode.

Topstukken

- ▲ *Apostel Petrus* door Claux van Werve (ca. 1380-1439), RMCC b304;
- ▲ *Christoffel* door Henrick Douverman (1480-1543), ABM bh251;
- ▲ *Heilige familie* door Adriaen van Wesel (ca. 1475), ABM bh471;
- ▲ Het naamgevend stuk van een anonieme Utrechtse beeldhouwer, de Meester van de Utrechtse Stenen Vrouwenkop (ca. 1520), ABM bs604;
- ▲ *Ursula en haar reisgenoten*, Meester van de Utrechtse Stenen Vrouwenkop, (ca. 1530), ABM, bh252;
- ▲ *Treurende vrouw*, Antwerpen, (ca. 1480), StCC b59.

Recente aanwinsten

- ▲ *Maria met kind*, toegeschreven aan de Meester van de Utrechtse Stenen Vrouwenkop, (ca. 1490), RMCC b991.

Presentatie

- ▲ Op verschillende plaatsen in het museum (Catharinazaal, Refter en kloostergangen) heeft beeldhouwkunst een belangrijke plaats in de vaste presentatie;
- ▲ Bij verschillende tentoonstellingen waren laatmiddeleeuwse sculpturen te zien, zoals bij *In de ban van de middeleeuwen* (2024) in ons eigen museum en bij tentoonstellingen elders als bruiklenen.

Ontsluiting

De collectie is ontsloten in enkele bestandscatalogi:

- ▲ *Hout- en steensculptuur* van Museum Catharijneconvent, circa 1200-1600 (M. van Vlierden red., 2004);
- ▲ *Middeleeuwse beelden uit Utrecht*, 1430-1530 (M. Leeftang en K. van Schooten (red., 2013);
- ▲ *Early medieval sculpture* (start in 2026, in samenwerking met het platform voor middeleeuwse beeldhouwkunst Ards van Museum M te Leuven en het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RkD).

2. Textilia

Omschrijving en waardering

Museum Catharijneconvent bewaart een van de belangrijkste collecties van kerkelijke textilia wereldwijd. Uit de periode tot 1600 zijn 376 objecten aanwezig, uit de zeventiende eeuw 300, uit de achttiende eeuw 300, uit de negentiende eeuw circa 1200 en uit de twintigste eeuw circa 1600.

Onze verzameling Nederlands kerkelijk borduurwerk uit de vijftiende en zestiende eeuw (circa 500 stuks) fungeert wereldwijd als referentiecollectie. Daarnaast bezit het museum een zeer divers samengestelde collectie complete liturgische gewaden met toebehoren (paramenten). Met name voor de vijftiende en zestiende eeuw gaat het om een verzameling van wereldformaat. Ook de collectie stoffragmenten (770 stuks in totaal) is van (inter) nationaal belang en wordt regelmatig door experts geraadpleegd.

De afgelopen jaren zijn kwaliteitsverbeteringen doorgevoerd door textilia uit latere periodes te verzamelen en te ontzamelen, met het doel ook hiervan referentiecollecties te kunnen maken.

Topstukken

- ▲ De zogenoemde *Wurgdoek van Cunera*, een koptisch weefsel uit de vierde eeuw, OKM t65;
- ▲ De Siciliaanse keizersalbe van Frederik Barbarossa (1145-1154), de enige middeleeuwse keizersalbe ter wereld die gaaf bewaard is gebleven, OKM t91;
- ▲ De vijftiende-eeuwse koorkap en dalmatieken van bisschop David van Bourgondië, OKM t89;
- ▲ Een kazuifel van Byzantijnse zijde en een koorkap van Arabische zijde met ingeweven friezen met oriëntaalse vogels. Beide dateren uit de twaalfde eeuw en zijn afkomstig uit Dokkum, waar ze eeuwenlang zijn vereerd als kazuifel en koorkap van Bonifatius, ABM t2342;
- ▲ Gewaden van de Grote Kerk van Hoorn, versierd met borduursels naar ontwerp van Jacob Cornelisz van Oostsanen (begin zestiende eeuw), BMH t5788a, b, d, e.

Recente aanwinsten

- ▲ Liturgisch textiel uit onder andere de parochie Maria Laetitia Uift in Ter Borg en de oudkatholieke parochie In de Driehoek in Utrecht (bruikleen). De achttiende-eeuwse exemplaren zijn een bijzondere kwalitatieve verrijking van de verzameling;
- ▲ Witte koorkap van ikatzijde met veelkleurig bloemenpatroon (1760-1796), Lyon, RMCC t352;
- ▲ Rochet van aartsbisschop Joannes Jansen (1930), ABM t3009;
- ▲ Wijdingsmijter (mitra preciosa) van Bernardus Johannes Alfrink (1951), ABM t3008.

Presentatie

- ▲ Een aantal topstukken wordt gepresenteerd in de vaste presentatie (Catharinazaal, schatkamer, kleine Utrechtzaal);
- ▲ Liturgisch textiel uit de zeventiende en achttiende eeuw was te zien in de tentoonstelling *Fashion for God. Religieus textiel uit de Noord-Nederlandse schuilkerken, 1580-1800* (2023-2024).

Ontsluiting

- ▲ Een deel van het borduurwerk uit de vijftiende en zestiende eeuw, inclusief een groot deel van de paramenten, is beschreven in *Schilderen met gouddraad en zijde. Kerkelijke borduurkunst 1475-1675* (S.F.M. de Bodt et. al., 1987) en in het standaardwerk *Middeleeuwse borduurkunst uit de Nederlanden* (M. Leeftang en S. van Schooten red., 2015);
- ▲ De collectie middeleeuws borduurwerk is bovendien ontsloten via de *Opus Anglicanum Database* van Princeton University. Deze database is onderdeel van de *Index of Christian Art*;
- ▲ De belangrijkste objecten uit de collectie stoffragmenten zijn te vinden in buitenlandse publicaties. Een aantal stukken is beschreven in *Middeleeuwse borduurkunst in de Nederlanden* (2015);
- ▲ De paramenten uit de periode van de schuilkerken (1580-1850) zijn gedeeltelijk ontsloten via het proefschrift van erfgoedexpert Richard de Beer, *Kerkgewaden in de verdrukking. Paramenten in de Republiek als dragers van identiteit, 1580-1650* (2023);
- ▲ In de tentoonstellingspublicatie *Fashion for God. Religieus textiel uit de Noord-Nederlandse schuilkerken, 1580-1800* (P. Arts, R. de Beer, 2023-2024) is ook een deel van de paramenten uit de tweede helft van de zeventiende en de achttiende eeuw beschreven.

3. Handschriften en oude drukken

Omschrijving en waardering

De collectie middeleeuwse handschriften (tot 1600) omvat circa 370 werken. Zij bestaat uit bijbels, liturgische en theologische werken, devotieboeken (grotendeels verband houdend met de Moderne Devotie), geïllustreerde getijden- en gebedenboekjes en juridische en historische werken. De verzameling oude drukken telt ongeveer 7900 nummers. Hieronder vallen theologische werken, bijbels en pamfletten.

Bij elkaar vormt dit de belangrijkste museale collectie kerkelijke handschriften en oude drukken in Nederland.

Topstukken

- ▲ Enkele van de oudst bewaarde handschriften uit onze streken. Deze dateren uit de tiende en elfde eeuw en worden toegeschreven aan Utrechtse scriptoria;

- ▲ Het uit Delft afkomstige, rijkversierde Latijnse Breviarium van Beatrijs van Assendelft (ca. 1485), OKM h3;
- ▲ Drie werken van de Haarlemse kloppriester Trijn Jans Oly (1585-1651) met 250 levensbeschrijvingen: *Levens der maegden*, BM Warm h92;
- ▲ De zogenoemde *Beaufortbijbel* (1684), RMCC od21;
- ▲ De collectie Lutherpamfletten.

Recente aanwinsten

- ▲ Prentenbijbel, religieuze prentenboeken en bijbelboekje uit de collectie van pastor Kees van Lent (emeritaat), RMCC od584a t/m RMCCod584d, RMCC od585a, b,c,d, RMCCod585c, RMCC od586;
- ▲ 250 oude drukken van voor 1800, voornamelijk over de kerkgeschiedenis, liturgie en devotie van de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden;
- ▲ Enkele antipapistische spitschriften;
- ▲ Het prekenboek *Leerreden op de feestdagen* van kapelaan Hermanus Franciscus ten Hulscher (met preken uit 1770-1790), RMCC h35;
- ▲ *De Acta ofte handelingen des Nationalen Synodi* (1621).

Presentatie

- ▲ In de vaste presentatie wordt altijd een wisselende selectie van handschriften en oude drukken getoond;
- ▲ De tentoonstelling *Magische miniaturen* (2018) toonde miniaturen uit de Zuidelijke Nederlanden (in samenwerking met de Koninklijke Bibliotheek).

Ontsluiting

- ▲ Studenten boekgeschiedenis van de Universiteit van Amsterdam verrijken projectmatig de beschrijvingen van middeleeuwse handschriften in Adlib;
- ▲ Vijftien bijzondere handschriften zijn volledig gedigitaliseerd en doorzoekbaar via de eigen online collectiedatabase;
- ▲ Veel onderzoeksgegevens zijn bijeengebracht in W.C.M. Wüstefeld, *Middeleeuwse boeken van het Catharijneconvent* (1993) en in A.M.W. As-Vijvers en A.S. Korteweg (red.), *Zuid-Nederlandse miniatuurkunst. De mooiste verluchte handschriften in Nederlands bezit* (2018);
- ▲ Ruim duizend objecten uit de collectie staan in Peter Gumbert, *Illustrated inventory of medieval manuscripts in Latin script in the Netherlands. Vol. I: Utrecht*, Museum Catharijneconvent (2011);
- ▲ De teksten van Trijn Jans Oly zijn ontsloten in Joke Spaans, *De levens der maechden. Het verhaal van een religieuze vrouwengemeenschap in de eerste helft van de zeventiende eeuw* (2012);
- ▲ De collectie is raadpleegbaar via de database *Medieval Manuscripts in Dutch Collections* van de Koninklijke Bibliotheek.

4. Schilderkunst

Omschrijving en waardering

Het museum beheert ruim 1300 schilderijen uit de periode vanaf circa 1250 tot 1900. De collectie uit de vijftiende tot en met de zeventiende eeuw vertoont een sterke thematische samenhang en is uniek binnen collecties schilderkunst uit dezelfde periode in de Nederlandse musea. De schilderijen verbeelden scènes uit het Oude en Nieuwe Testament, heiligen en hun levensloop, en geloofsdoctrines. Daarnaast zijn er portretten van bijvoorbeeld pastoors, predikanten of gelovigen. Uit de tijd van de schuilkerken dateert een aantal rooms-katholieke ‘historiestukken, devotiestukken van heiligen en bijzondere doodsportretten van zeventiende-eeuwse geestelijken. In de collectie achttiende, negentiende en vroege twintigste eeuw zijn portretten goed vertegenwoordigd. Binnen de protestantse traditie zijn de kerkinterieurs en de portretten het belangrijkste. De verzameling Bijbelschilderkunst uit de zestiende en zeventiende eeuw is uniek in Nederland. Een aparte categorie vormt de wereldwijd unieke collectie spotschilderijen.

Topstukken

- ▲ *Middelrijns altaar* (ca. 1410), ABM s25-28 en ABM s156-158;
- ▲ *Man van smarten* (1485-1494) door Geertgen tot Sint-Jans, ABM s63;
- ▲ *Gregoriusmis* (1486) door de Keulse Meester van de Heilige Sippe, ABM s33;
- ▲ *Mozes die de Tien Geboden toont* (1574/1575) door Maarten de Vos, RMCC s94, bruikleen Mauritshuis Den Haag;
- ▲ *Doop van de kamerling* (1626) door Rembrandt, SPKK s21;
- ▲ *Dompeldoop bij de collegianten te Rijnsburg* (1750-1775), SPKK s21;
- ▲ Twee schilderijen van een processie in de oudkatholieke kerk in Den Haag (1881) door Isaac Israëls, RMCC s338 en RMCC s78;
- ▲ *Taferelen uit het lijden van Christus* (‘Ecce Homo’), Nederrijn, ca 1480, RMCC s375.

Recente aanwinsten

- ▲ *De omgekeerde wereld, allegorie op de plundertochten van de watergeuzen aan de Vlaamse kust* (1574) door Jacob Grimmer, RMCC s379;
- ▲ *Thomas à Kempis schrijft aan zijn De Imitatione Christi in de tuin van het Agnietenklooster in Zwolle in 1460* (1862) door Jozef Israëls, RMCC s380;
- ▲ *Monnik* (ca. 1885) door Thérèse Schwartze, RMCC s381.

Presentatie

- ▲ Zowel in de vaste presentatie als bij de meeste tentoonstellingen hebben de schilderijen uit de collectie een prominente plaats. Ook protestantse schilderijen zijn daarin goed vertegenwoordigd;
- ▲ In de tentoonstelling *Ode aan Antwerpen* (2023) was veel zestiende- en zeventiende-eeuwse schilderkunst uit de collectie te zien.

Ontsluiting

- ▲ De bestandscatalogus *De Schilderijen van Museum Catharijneconvent* (J. Dijkstra, P.P.W.M. Dirkse en A.E.A.M. Smits, 2002).
- ▲ Het publieksboek *Goddelijk geschilderd. Honderd meesterwerken van Museum Catharijneconvent* (H.L.M. Defoer, J. Dijkstra, X. van Eck, T.G. Kootte et al, 2003).
- ▲ Tentoonstellingspublicaties als *Thuis in de Bijbel. Oude meesters, grote verhalen* (2014) en *Van Antwerpen naar Amsterdam. Schilderkunst uit de zestiende en zeventiende eeuw* (2023).

5. Edelsmeedkunst

Omschrijving en waardering

De middeleeuwse collectie (tot omstreeks 1600) telt ruim 100 voorwerpen. In de collectie bevinden zich 160 objecten uit de zeventiende eeuw, circa 200 uit de achttiende eeuw, circa 350 uit de negentiende eeuw en circa 380 uit de twintigste eeuw. Ruim vertegenwoordigd is het werk van de Utrechtse smedenfamilie Brom. Vermeldenswaardig is de fraaie collectie zeventiende- en achttiende-eeuws zilver afkomstig uit schuilkerken.

Dankzij haar omvang en samenstelling neemt de collectie religieuze Edelsmeedkunst een volstrekt unieke plaats in binnen het Nederlands openbaar kunstbezit. Slechts op onderdelen wordt de collectie benaderd door die van het Rijksmuseum, de schatkamers van de Sint-Bavo in Haarlem, de Heilige Amelbergakerk ’t Stift in Susteren en de Sint-Servaasbasiliek in Maastricht. De collectie protestants zilver bevat enkele van de belangrijkste stukken in de Collectie Nederland.

Topstukken

- ▲ Houders met relieken van de H. Willibrordus, Noord-Nederlands (ca. 1610), OKM m2b.
- ▲ De Karolingische kelk van Lebuïnus (begin negende eeuw, zilveren montuur veertiende eeuw), ABM bi787;
- ▲ De hamer van Sint-Maarten (ca. 1000 v.Chr.; zilveren vating ca. 1300), OKM m38;
- ▲ Een verguld zilveren ciborie (1615) van Adam van Vianen, ABM m1248;
- ▲ Een verguld zilveren kelk (ca. 1650) van Thomas Bogaert, BMH m9271a;
- ▲ Een lavaboblad in de vorm van een ploischotel (1656) van Pieter Cornelisz Ebbekin, ABM m1471;
- ▲ Een doopschaal (1658) van David Micheel uit de hervormde kerk van Bergen, SPKK m180;
- ▲ Achttiende-eeuws avondmaalsgerei uit de Marekerk te Leiden, SPKK m194.

Recente aanwinsten

- ▲ Pronkbijbeltje met gouden slot, RMCC od586;
- ▲ Vier avondmaalsbekers van de Verenigde Doopsgezinde Gemeente Blokzijl, RMCC m739 en RMCC m743;
- ▲ Drie monstransen en een ciborie uit het midden van de twintigste eeuw door Ad van Roosmalen, StCC m324a, StCC m325a, StCC m326a, StCC m327.

Presentatie

- ▲ Een belangrijk deel van deze deelcollectie wordt tentoongesteld in de schatkamer;
- ▲ Enkele van deze stukken waren te zien in de tentoonstelling *In de ban van de Middeleeuwen* (2024).

Ontsluiting

- ▲ De hoogtepunten zijn beschreven in de tentoonstellingscatalogi *De weg naar de Hemel. Reliekverering in de middeleeuwen* (H. van Os et. al., 2000).
- ▲ *Prachtig protestant* (M. Tolsma, M.L. van Wijngaarden red., 2008).
- ▲ *Schitterend. De schatkamer van Museum Catharijneconvent* (K. van Schooten en A. van Voorthuysen red., 2009).
- ▲ *Relieken* (E. den Hartogh et. al., 2018).

6.Cultuurhistorische collectie

Omschrijving en waardering

De cultuurhistorische collectie (voorheen devotionalia) bestaat uit alledaagse religieuze gebruiksvoorwerpen zoals die werden en worden gebruikt door gelovigen van verschillende denominaties. Het gaat om een keur aan voorwerpen, variërend van bidsnoeren tot kerstgroepen, van kruisen tot gezangbundels, en van zendingsbusjes tot schoolplaten. Zeer omvangrijk is de collectie devotieprenten, ruim 17.000 geregistreerde exemplaren, waaronder bijna 7000 uit de zestiende, zeventiende en achttiende eeuw. Daarnaast bezit het museum nog ruim 20.000 twintigste-eeuwse devotieprenten die niet op objectniveau zijn ontsloten.

De cultuurhistorische collectie is toonaangevend in Nederland en bevat de fraaiste en rijkste verzameling oude devotieprenten van ons land. Ook de collectie moderne en hedendaagse kerststallen is uniek binnen de Collectie Nederland.

Topstukken

Deze kerncollectie wijkt af van andere: ze bevat grote aantallen massaproducten, die niet zijn verzameld vanwege hun artistieke of kunsthistorische, maar vanwege hun cultuurhistorische waarde. Van topstukken in de klassieke betekenis is dus geen sprake. Maar het is een belangwekkende collectie die veel zegt over de plaats van religie in het dagelijks leven en een brug weet te slaan tussen de historische collecties en de hedendaagse belevingswereld.

Recente aanwinsten

- ▲ In 2021 zijn ruim 700 originele Napolitaanse kerststalfiguren uit de achttiende en negentiende eeuw verworven. Hiermee is binnen Europa de grootste Napolitaanse kerststal buiten Napels verworven;
- ▲ De collectie-Schouten, een verzameling van ruim 600 voorwerpen in de negentiende eeuw bijeengebracht door dominee Leendert Schouten. Deze collectie heeft een grote ensemblewaarde: ze moest indertijd een tegenkracht bieden tegen de ‘moderne theologie’, die oude zekerheden en een letterlijke uitleg van de Bijbel ondermijnde. De collectie bevat onder andere wereldwijd bekende modellen van de Tempelberg en het Tabernakel.

Presentatie

- ▲ De collectie speelt een grote rol in de jaarlijkse familieprogrammering rond Sinterklaas en Kerst en heeft in belangrijke mate bijgedragen aan recente tentoonstellingen als *Luther* (2017-2018), *Bij ons in de Biblebelt* (2019), *Relieken* (2019) en *Allemaal Wonderen* (2020);
- ▲ In 2021 is het historische model van de Tempelberg toegevoegd aan de vaste presentatie in de ruimte Feest!. De Tempelberg krijgt ook een plek in de nieuwe vaste collectieopstelling.

Ontsluiting

- ▲ De oude devotieprenten zijn deels wetenschappelijk ontsloten in *Beelden voor passie en hartstocht. Bid- en devotieprenten in de Noordelijke Nederlanden in de 17de en 18de eeuw* (E. Verheggen, 2006).
- ▲ Onderdelen zijn ontsloten via de publicaties bij de hierboven genoemde tentoonstellingen.
- ▲ Over de cultuurhistorische collectie vanaf de tweede helft van de negentiende eeuw is nog weinig gepubliceerd. Er was in het verleden één tentoonstelling met publicatie over rooms-katholieke devotionalia tot circa 1950: *Roomsch in alles. Het rijke roomse leven 1900-1950* (P. de Coninck en P. Dirkse, 1996).
- ▲ Voor een proactief aanwinstenbeleid doet het museum in de periode 2025-2028 onderzoek naar in eerste instantie de protestante collectie om hiaten vast te stellen en een focus voor presentatie en publicatie van cultuurhistorische voorwerpen te bepalen.

7. Immaterieel erfgoed: (herinnerings)verhalen

Immaterieel erfgoed : (herinnerings)verhalen

In de beleidsperiode 2021-2024 kreeg meerstemmigheid in de collectie en presentaties een grotere rol. Dit wilden we doen door de verhalenbank Catharijneverhalen aan te vullen en herinneringsverhalen in de museale collectie op te nemen. Zo zouden we onze collectie kunnen verrijken met perspectieven die materieel erfgoed niet kan vertegenwoordigen, bijvoorbeeld verhalen uit een internationale evangelische kerk waar objecten minder centraal staan. Deze verhalencollectie onderscheidt zich door de inhoudelijke koppeling aan de collectiethema’s en de inbedding in de materiële collectie.

De opname van verhalen in de collectie is niet gerealiseerd vanwege projectmatige en technische bezwaren en gebrek aan overeenstemming over doelgroepen en gebruik. Om richtinggevend beleid te ontwikkelen deed Rosita Leeftang, student van de Reinwardt Academie, in 2025 onderzoek naar immaterieel erfgoedbeleid voor Museum Catharijneconvent, met aanbevelingen voor de nieuwe collectieopstelling.

Presentatie

Sinds 2008 spelen herinneringsverhalen een rol in educatieve projecten en tentoonstellingen, vaak in de vorm van audiotours of filmpjes. Binnen het collectiebeleid zullen ze als immateriële collectie ook deel uitmaken van de nieuwe collectiepresentatie en tentoonstellingen. Ze verschenen ook in de tentoonstellingen *Relieken* (2018), *Allemaal Wonderen* (2020), *Gospel* (2022) en *Christendom en slavernij* (2024).

Ontsluiting

Herinneringsverhalen in de collectie zijn ontsloten via Adlib.

8. Moderne en hedendaagse kunst

Omschrijving en waardering

Onder moderne kunst verstaat het museum kunst uit de periode 1900–1960; werken na 1960 vallen onder hedendaagse kunst. Het verschil zit in de relatie tot de actualiteit: moderne kunst is herkenbaar, maar staat verder van de huidige ervaring, terwijl hedendaagse kunst sterker verbonden is met onze tijd en beleving. De hedendaagse kunstproductie sluit vaak aan bij maatschappelijke vraagstukken en reflecteert op de rol van de mens in de wereld. Bovendien biedt deze kunst ruimte aan diverse perspectieven op religie en draagt ze bij aan een inclusiever museum.

Het museum beschikt over een collectie moderne en hedendaagse kunst, deels afkomstig uit de collectie van het voormalige Museum voor Nieuwe Religieuze Kunst. Hoewel deze verzameling breed is, ontbreekt een systematische opbouw: belangrijke thema’s als ontzuiling, secularisatie, missie- en zendingswerk, en seksualiteit zijn onvoldoende vertegenwoordigd. Door gebrek aan interne expertise besloot het museum in 2010 tijdelijk te stoppen met het verzamelen van kunst na 1900. Dit leidde tot een verzamelbreuk.

Sinds 2022 hanteren we een actief verzamelbeleid voor moderne en hedendaagse kunst dat gericht is op het opvullen van hiaten. Moderne en hedendaagse kunst vormen sindsdien een aparte kerncollectie.

Topstukken

- ▲ Moderne schilderkunst: werken van Otto van Rees, Jan Toorop, Jan Sluijters, Mariette Lydis en Tinus van Doorn;
- ▲ Moderne sculptuur: werken van Ossip Zadkine en Jacques Frenken;
- ▲ *Portret van kardinaal Van Rossum* (1927) door Jan Sluijters, ABM s424;
- ▲ Hedendaagse werken van Caspar Berger en Wout Herfkens (sculptuur), Guido van der Werve, Emma Lesuis en Roy Villevoey/Jan Dietvorst (film), Marc Mulders (tekeningen, grafiek en glas), Sjaak Verboom en Ari Versluis/Ellie Uyttenbroek (foto's), Helen Verhoeven, Iris Kensmil, Dion Rosina en Kenneth Aidoo (schilderijen).

Recente aanwinsten

- ▲ *Portret van H. Benoît Labre* (1916/1917) door Otto van Rees, ABM s426;
- ▲ *Maria met kind* (1925) door Jan Toorop, RMCC te377;
- ▲ *Het nieuwe Jeruzalem* (2008) door Jan van den Berge, RMCC s383;
- ▲ Fotoserie *Zaterdag/Zondag* (2013) door Sjaak Verboom, RMCC f529 - RMCC f538;
- ▲ *Funeral procession* (2015) door Frank Creton, RMCC s394;
- ▲ *Demonenuitdrijving bij Maria Magdalena* (2020) door Helen Verhoeven, RMCC 378;
- ▲ *Don't let me fade away* (2020) door Marlou Fernanda, RMCC s387;
- ▲ *Jésus à l'Hôpital* (Jezus in het ziekenhuis) b80 (2021) door Wout Herfkens, RMCC b990;
- ▲ Zes geschilderde portretten van zwarte personen uit de Bijbel (2021-2025), door Kenneth Aidoo, RMCC s386, RMCC s389 - RMCC s393;
- ▲ Wandschildering *Path and Puddle* (2022-2024) door Kasper Bosmans, RMCC s382;
- ▲ Video-installatie *Halleluja* (2022) door Emma Lesuis, RMCC v1096;
- ▲ *The contribution of Henrietta Lacks* (2023) door Iris Kensmil, RMCC s384;
- ▲ *Portret van Tula* (2024) door Dion Rosina, RMCC s388.

Presentatie

- ▲ In 2020 is Jacques Frenkens *Blauwe madonna* (1965-1969, RMCC b119) tijdelijk gepresenteerd in de Catharinazaal, als onderdeel van het landelijke project *Unlocked/ Reconnected*. Sindsdien is het onderdeel van de vaste presentatie, naast *Toren van Babel* van Shinkichi Tajiri (1964, ABM m1942);
- ▲ Tentoonstellingen als *Maria* (2017), *Bij ons in de Biblebelt* (2019), *Maria Magdalena* (2021-2022), *Christendom en slavernij* (2024) en *Schepping van de wetenschap* (2024) danken een belangrijk deel van hun succes aan actuele beeldende kunst. In de tentoonstelling *Shelter* (2018) werd hedendaagse kunst gecombineerd met de vaste presentatie en het historische kloostergebouw;
- ▲ De tentoonstelling *Van God los? De onstuimige jaren zestig* (2022) bevatte veel kunst uit de jaren zestig uit de collectie;
- ▲ In de tentoonstelling *Tussen hemel en oorlog* (2025) waren voor het eerst collectiestukken uit het interbellum te zien.

Ontsluiting

- ▲ De collectie moderne kunst, vanaf 1934 verzameld door het Museum van Nieuwe Religieuze Kunst, werd deels ontsloten in de eerste tentoonstellings-publicatie van Museum Catharijneconvent: *Tussen konflikt en aanpassing: keuze uit de kollektie moderne religieuze kunst* (P. Dirkse red., 1979).
- ▲ In de recente tentoonstellingspublicatie *Tussen hemel en oorlog. Kunst en religie in het interbellum* (R. de Bruijne, L. Wijnia, 2025) is een deel van de collectiestukken uit het interbellum beschreven.
- ▲ Over de collectie naoorlogse en hedendaagse kunst is nog niet veel gepubliceerd.

9. Internationale kerken

Omschrijving en waardering

Het erfgoed van gemeenschappen van christenen met een migratieachtergrond is een van de speerpunten van het collectiebeleid. We werken sinds 2021 aan een betere representatie van de verscheidenheid van het christendom in Nederland. Daarbij gaat de aandacht vooral uit naar de diverse internationale kerkgemeenschappen in Nederland.

Met partners die zijn verenigd in Samen Kerk in Nederland (SKIN) laten we de invloed van migratie doorklinken in ons collectie-, onderzoeks- en programmabeleid. Vanuit kennis door langer lopende onderzoeksprogramma's naar missie en zending en naar oosters christendom en op basis van een in 2025 vastgestelde desideratalijst voegen we objecten en werk van hedendaagse kunstenaars met een migratieachtergrond toe aan de collectie.

Topstukken

- ▲ Piring natzar, RMCC v1060, RMCC v1093 t/m v1095, RMCC t346 en t347;
- ▲ Ghanees pinksterbanier, RMCC t348.

Recente aanwinsten

- ▲ Fotoserie *Wereldkerken in Nederland* van Bram Petraeus, RMCC f539 t/m RMCC f560;
- ▲ Russisch-orthodoxe lijkwade, RMCC t351.

Presentatie

- ▲ De afgelopen jaren stonden het erfgoed en de verhalen van christenen met een migratieachtergrond centraal in de tentoonstellingen *Mystiek Moluks* (2021-2022, over de piring natzar), *Gospel* (2022-2023) en *Christendom en slavernij* (2024);
- ▲ In 2022 en 2023 werd de huidige vaste collectiepresentatie verrijkt met twaalf toevoegingen, zoals de Ghanese pinksterbanier, die het erfgoed van christenen met een migratieachtergrond in Nederland zichtbaar maken;
- ▲ De komende jaren werken we aan verwervingen voor mogelijke tentoonstellingen over oosters christendom, missie en zending;
- ▲ De fotoserie *Wereldkerken in Nederland* krijgt een plek in de nieuwe vaste collectiepresentatie na verbouwing.

Ontsluiting

- ▲ In de publicatie *Wereldkerken in Nederland* (M. Grant et. al., 2024) is materieel en immaterieel erfgoed van christenen met een migratieachtergrond in beeld gebracht met fotografie en achtergrondartikelen;
- ▲ De komende jaren zullen bevindingen vanuit de onderzoeksprogramma's naar missie en zending en oosters christendom resulteren in diverse publicaties.

Catharinazaal Museum Catharijneconvent | Foto Romée de Jong

Overige collecties

Naast deze negen kerncollecties bevat de collectie van Museum Catharijneconvent nog acht deelverzamelingen. Deze bestaan uit stukken die kunst- of cultuurhistorisch van belang zijn, maar die het museum niet of nauwelijks onderscheiden van andere instellingen. Daartoe behoren ook objecten met een documentatiefunctie. Deze zijn representatief voor het christendom in Nederland en beschikbaar voor onderzoek. In tegenstelling tot de kerncollecties besteden we aan deze overige collecties alleen de zorg die nodig is om ze algemeen toegankelijk te maken en ze voor volgende generaties te kunnen behouden. Er wordt slechts bij uitzondering verzameld en alleen passief.

Ivoren

De collectie ivoren telt ongeveer 100 voorwerpen, waarvan het Byzantijnse reliëf met een voorstelling van de Moeder Gods, de Maria Hodegetria (ca. 950, ABM bi751), internationaal een onbetwist hoogtepunt is. Andere voorbeelden zijn het Siciliaanse reliekkistje met dakvormig deksel, met medaillons met dieren en op de zijkanten pauwen (twaalfde eeuw, OKM v43), en de diptiek met aanbidding van de koningen en kruisiging (ca. 1350, BMH bi540) uit Keulen. De ivoorcollectie is ontsloten via het internationale digitaliseringsproject *Gothic Ivories van The Courtauld Institute* in Londen, waarin het museum participeert.

Prenten en tekeningen

De grafiekcollectie telt circa 13.600 prenten. Hieronder bevinden zich veel werken met Bijbelse en devotionele onderwerpen van bekende en minder bekende kunstenaars. Daarnaast zijn er opmerkelijke spotprenten, onder andere over de tirannie van Alva uit 1569 (ABM g209). Een bijzonder aandachtsveld is de verzameling portretten van rooms-katholieke geestelijken en protestantse predikanten. De grafiekcollectie is in de afgelopen beleidsperiode bijna volledig digitaal ontsloten, inclusief afbeelding.

De tekeningencollectie omvat circa 2400 bladen, variërend van bijzondere zestiende-eeuwse tekeningen door de Goudse kunstenaar Dirck Crabeth tot ontwerptekeningen voor twintigste-eeuwse glas-in-loodvensters. Tot de hoogtepunten behoren enkele werken van Jan Toorop, waaronder de krijttekening *De pelgrim* (1921, ABM te121). 25 hoogtepunten uit de collectie tekeningen zijn wetenschappelijk beschreven in, *Hoogtepunten uit Museum Catharijneconvent: Nederlandse tekeningen 1549-1806*, Delineavit et sculpsit 43 (Yvonne Bleyerveld en Ilja M. Veldman, 2018).

Middeleeuwse beelden van pijpenpaarde

Het museum bezit ongeveer 300 objecten van pijpenpaarde, waaronder een zeldzame mal van de voorzijde van een beeldje van Franciscus in monnikspij met stigmata (1475-1500, RMCC b102a) en een fragment van een annunciatie, opgegraven bij klooster Eemstein bij Zwijndrecht (ca. 1480, ABM bs712a), naar het ontwerp van de Meester van Flémalle.

Beeldhouwkunst na 1600

De collectie houten en stenen beelden na 1600 omvat ruim 1300 stuks. Met name baroksculptuur uit het einde van de zeventiende en het begin van de achttiende eeuw zijn goed vertegenwoordigd. Ook bevinden zich in deze collectie representatieve

voorbeelden van negentiende-eeuwse religieuze sculptuur. In 2023 is het neogotische beeld *Anna met Maria* (1909, ABM bh659) door de Duitse beeldsnijder Ferdinand

Langenberg verworven. De collectie neogotische beelden vraagt om aanvullend onderzoek om te bepalen waar eventueel versterking wenselijk is, nu veel kerken sluiten en dergelijke beelden van de hand worden gedaan.

Glas-in-lood

Het museum bezit circa 200 kleinere glaspanelen uit kerken of particuliere gebouwen. Een bijzonder fraai object is een glasruitje uit circa 1520 naar ontwerp van Jacob Cornelisz van Oostsanen, met een voorstelling van Abraham die de verwoesting van Sodom aanschouwt (RMCC v584). Ook is er glas in lood uit het atelier van Mengelberg uit de afgebroken Onze Lieve Vrouw ten Hemelopnemingkerk in Utrecht.

Iconen

De verzameling telt ongeveer 175 iconen, voornamelijk afkomstig uit legaten van verzamelaars. Deze collectie wordt binnen de onderzoekslijn naar oosters christendom in de periode 2025-2028 actiever onderzocht.

Foto's

De museumcollectie telt circa 1470 documentaire foto's; deze zijn gedigitaliseerd. Bijzonder in deze verzameling is een daguerreotype van Abraham Capadose uit 1846 (StCC v26). Voor de tentoonstellingen *De God van Nederland* (2006) en *Vrouwenvoor het voetlicht* (2012) zijn *foto-opdracht* verstrekt voor het vastleggen van kerkinterieurs en portretten van vrouwelijke predikanten.

Munten en penningen

Deze collectie telt ruim 4600 objecten. Hieronder bevinden zich bijna 1900 pausmunten en penningen en circa 130 lutherse gedenkpenningen. Munten en penningen krijgen af en toe een plek in onze tentoonstellingen, waaronder *Luther* (2017).

Groot- en klein-varia

Deze collectie telt ongeveer 7000 voorwerpen. Het groot varia bestaat voornamelijk uit kerkmeubilair. Onder het klein varia vallen souvenirs en alledaagse voorwerpen die worden gebruikt bij geloofsbeoefening, zoals theelepels, wijwaterbakjes, rozenkransen en collectedoosjes.

Collectiemobiliteit

Bruiklenen

Het museum hanteert een ruimhartig bruikleenbeleid. Verschillende musea in binnen- en buitenland vragen stukken uit onze collectie in kort- of langdurende bruikleen. In de komende periode moeten we terughoudender zijn, omdat de werkzaamheden rondom de verbouwing veel tijd van de afdeling Collectiebeheer vragen en de collectie gedurende de verbouwing maar zeer beperkt toegankelijk is. De verwachting is dat het bruikleenverkeer na de verbouwing (schatting 2028) weer kan worden zoals voorheen. Wel zijn we vanuit duurzaamheidsoverwegingen kritischer op bruiklenen waarbij het transport veel uitstoot veroorzaakt, zoals bij vliegtuigtransport.

Ontzamelen

Het museum is in 2024 gestart met ontzamelen en gaat daarmee door tot tenminste 2026. Dit project betreft de vooral schilderijen, beelden en groot- en klein-varia. Doel is om de kwaliteit en samenstelling van de collectie te verbeteren, de beheersbaarheid en duurzaamheid te vergroten, ruimte te maken voor nieuwe aanwinsten en objecten die nu (langdurig) in ons depot verblijven een nieuw onderkomen te geven waar ze beter tot hun recht komen.

Voor het ontzamelen volgen we de Leidraad Afstoting Museale Objecten (LAMO). Vanwege de complexe juridische samenstelling van de collectie hebben we aanvullend een workflow ontwikkeld die ervoor zorgt dat het museum alle betrokkenen op de juiste momenten informeert of om goedkeuring vraagt. Zo kunnen we de besluitvorming rondom het ontzamelproject zorgvuldig documenteren. We gaan kijken hoe ontzamelen een structureel onderdeel kan worden van ons collectiebeleid; we zien ontzamelen nadrukkelijk als onderdeel van een duurzame collectiepraktijk.

Toekomstige projecten

We spannen ons in om tijdens de verbouwing de topstukken van het museum voor zoveel mogelijk mensen zichtbaar te houden. Op dit moment hebben we hierover contact met verschillende musea in Nederland en daarbuiten.

Ook willen we onderzoeken in hoeverre we belangrijke stukken terug kunnen plaatsen op plekken waar ze van belang zijn voor de gemeenschap.

Beheer, behoud en registratie van de collectie

Conservering en restauratie

Het conserverings- en restauratiebeleid is erop gericht om de collectie te behouden en verzorgd te kunnen presenteren. Gezien de beperkte financiële middelen laten we vooral voorwerpen restaureren die in tentoonstellingen of in de vaste opstelling te zien zijn. Vanwege de verbouwing zijn alle restauraties in de komende jaren gericht op voorwerpen die zijn geselecteerd voor de nieuwe collectiepresentatie. Bij grote restauraties is er soms een commissie met externe adviseurs. Het museum werkt voor restauraties met verschillende freelancers. Vanaf 2026 is er een nieuw in pandig atelier, waar we zelf kleine conserverings- en restauratiebehandelingen kunnen (laten) uitvoeren.

Materiaal-technisch onderzoek

Het museum heeft onvoldoende middelen om uitgebreid materiaal-technisch onderzoek te laten verrichten, maar het faciliteert dat wel zoveel mogelijk. Non-invasief onderzoek kan te allen tijde. We zijn over het algemeen terughoudend met invasief onderzoek, maar in bijzondere gevallen is dat ook mogelijk. Op dit moment doen we mee aan een onderzoek naar de werken van Plautilla Nelli, 1550-1574 (ABM s24).

Door de sluiting van het museum is er meer tijd voor omvangrijke restauraties van stukken die normaal in de vaste opstelling hangen en daarmee ook gelegenheid om uitgebreid(er) materiaal-technisch onderzoek te doen. Het museum gaat dit onderzoek anders doen voor een zeldzame Utrechtse memorietafel, 1540-1545 (ABM s194). Hiervoor werven we aanvullende financiële middelen.

Bewaaromstandigheden

De depots van het museum voldoen op dit moment aan de geldende museale standaarden, met uitzondering van het steendepot. Gedurende de verbouwing worden de depots opgeknapt. Ze worden onder andere opnieuw geverfd en de schilderijenrekken krijgen handgrepen. De depotkasten worden zoveel mogelijk vervangen door betere en/of verrijdbaar gemaakt, zodat er meer opslagruimte komt.

Voor de klimatologische bewaaromstandigheden volgt het museum de uitgangspunten van de Klimaatverklaring voor Erfgoedinstellingen (RCE).

Collectieregistratie

De database Adlib waarin het museum zijn collectiegegevens sinds 2004 vastlegt, wordt vervangen door Axiell Collections. De conversie van gegevens zal naar verwachting soepel verlopen, omdat onze collectiedata over het algemeen heel ‘schoon’ zijn en het gaat om een vergelijkbaar platform van dezelfde software-leverancier. Onderdeel hiervan is een betere toegankelijkheid en verbondenheid van de data (zie ook [De collectie digitaal](#)).

Momenteel is van 85% van alle voorwerpen een foto beschikbaar in de registratie. Tijdens de verbouwing zal de afdeling collectiebeheer de overige 15% voorwerpen fotograferen. Dit betreft vooral textilia.

Collectieveiligheid

Toestand collectie

Het museum maakte in de afgelopen periode een grote inhaalslag in het controleren en beschrijven van de condities van de verschillende deelcollecties. Het streven is om dit project in de komende beleidsperiode te voltooien. Hierbij is de beperking dat de collectie minder toegankelijk is vanwege de sluiting van het museum. Tijdens de sluiting van het museum controleren we ook de condities van de uitstaande bruiklenen.

Actieve en preventieve conservering

De afdeling collectiebeheer voert maandelijkse controles uit voor geïntegreerde plaagbestrijding (IPM), standplaatsen en condities, en maakt daarvan een verslag. Ook zijn er reguliere schoonmaakrondes langs de voorwerpen in de vaste opstelling en depots.

Bij onregelmatigheden nemen eigen medewerkers maatregelen of schakelen we externe experts in. Monitoring van ongedierte, biologische aantasting, standplaatsen en condities is een belangrijk aandachtspunt gedurende de verbouwing, als de collectie elders is opgeslagen.

Het museum doet mee aan het project *Polychromie Conservering* van de Stichting Restauratie Atelier Limburg (SRAL). Dit project is gericht op kennisborging en opleiding voor deze vorm van conservering. Dit gebeurt door het opleiden van een aantal restauratoren tot polychromiespecialist. Andere partners zijn onder andere het Centraal Museum (Utrecht), Bonnefantenmuseum (Maastricht), Museum Boijmans Van Beuningen (Rotterdam), Rijksmuseum (Amsterdam), Restauratieopleiding Universiteit van Amsterdam en de Rijksdienst Cultureel Erfgoed.

Ook hebben we een actieve samenwerking met de restauratieopleiding van de Universiteit van Amsterdam voor schilderijen en textiel. Het museum stelt kunstwerken uit de depots beschikbaar die studenten onder begeleiding van hun docenten restaureren. Het museum is betrokken bij de besluitvorming over de behandelplannen.

Risicomanagement

Het museum heeft een actief plan voor Collectiehulpverlening (CHV) en organiseert meerdere CHV-controlerondes per jaar. Ook organiseren we éénmaal per jaar een training voor alle medewerkers van de beveiliging, technische dienst en collectiebeheer. We werken aan een CHV-plan en risicoanalyse voor het beheer en behoud van de collectie voor als deze elders is opgeslagen. Het crisisteam bestaat uit de directeur, het hoofd bedrijfsvoering, hoofd Marketing & Communicatie en het hoofd Collectiebeheer. In de komende periode besteden we extra aandacht aan weerbaarheid van de collectie bij rampen.

Verzekeren collectie

Alle voorwerpen die eigendom zijn van één van de onderliggende collectiestichtingen of het Rijk zijn niet verzekerd. Andere langdurig- en kortdurend ingeleende voorwerpen van derden zijn verzekerd onder één verzekeringspolis. Bij kortdurend ingeleende voorwerpen is dat tot een maximum totaalbedrag. Het museum eist geen verzekering van bruiklenen bij uitlending aan Nederlandse musea die ingeschreven zijn bij het Museumregister. Wanneer de bruikleenovereenkomst wordt nageleefd, dan komt het verlies, vermissing of waardevermindering voor rekening en risico van de uitlener. In het geval van herstelbare schade aan het bruikleen is de bruikleennemer aansprakelijk voor de kosten van herstel. De bruikleennemer kan er zelf voor kiezen het geleende voorwerp te verzekeren.

De collectie digitaal

Het museum heeft de collectie op verschillende manieren en voor verschillende doelgroepen digitaal ontsloten:

- ▲ www.catharijneconvent.nl: deze algemene website van het museum wordt bezocht door gemiddeld 300.000 bezoekers per jaar; inmiddels is 85% van de afbeeldingen digitaal beschikbaar; eind 2028 wil het museum 100% bereiken;
- ▲ www.grootstemuseum.nl: een aparte website voor Het Grootste Museum van Nederland (voor dagjesmensen);
- ▲ www.weetwatjeviert.nl: een aparte website voor Feest! (voor leraren en scholieren);
- ▲ de collectiedatabase: bestemd voor de vakgemeenschap (ook ontsloten via Europeana)
- ▲ de bibliotheekcollectie: bestemd voor onderzoekers (ontsloten via Worldcat) bevat maar liefst 40% uniek materiaal;
- ▲ Kerkcollectie Digitaal: voor kerkeigenaren en de vakgemeenschap; deze wordt onder andere gebruikt voor lokale visies voor herbestemming en instandhouding van kerken.

In de afgelopen jaren heeft het museum bijgedragen aan verschillende digitaliseringsprojecten. Hierdoor zijn delen uit onze collectie doorzoekbaar via onder andere *Protestantse Portretten* (onderdeel van Het Geheugen van Nederland), *Gothic Ivories* (van het Courtauld Institute of Art, Londen), *MeMO* (*The Medieval Memoria Online* van de Universiteit Utrecht), *The Rembrandt Database* (RKD), *Mapping Flick* (RCE, TU Delft, HKU Den Haag, Rijksmuseum) en de *Opus Anglicanum Database* (van Princeton University) voor middeleeuws borduurwerk, die onderdeel is van de Index of Christian Art.

In de komende jaren zal het museum bijdragen aan de nieuwe database *Early Medieval Sculpture* van de Rijksdienst voor Kunsthistorische Documentatie (RKD), in samenwerking met andere musea met beeldhouwkunstcollecties, waaronder Bonnefantenmuseum (Maastricht), Suermondt-Ludwig-Museum (Aken, Duitsland), en Museum M (Leuven, België).

Ook nemen we deel aan het *Project Metamorfoze* van de KB, nationale bibliotheek, voor digitalisering van papieren erfgoed. Hierbij worden verschillende middeleeuwse handschriften van het museum gedigitaliseerd en verbonden met die van andere collecties boeken- en handschriften.

We gaan de komende jaren een educatief digitaal platform ontwikkelen bij de nieuwe collectiepresentatie.

Het museum gaat werken aan een betere verbinding tussen de collectiedata en aan duurzamere opslag ervan. Hiermee werken we aan aansluiting op de uitgangspunten van het Netwerk Digitaal Erfgoed. De migratie van de collectiedata (zie ook [Collectieregistratie](#)) naar een nieuw systeem vormt hiervoor een uitstekende gelegenheid.

Presentatie van de collectie

In de komende jaren realiseert het museum een nieuwe collectiepresentatie, als onderdeel van het vernieuwde museum na de verbouwing. Ook komt er een extra ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen, zodat we doorlopend kunnen programmeren. Deze ruimte biedt plek voor focuspresentaties rondom de collectie.

De nieuwe collectieopstelling

De nieuwe collectieopstelling is erop gericht om onze collectie zo goed mogelijk te presenteren. De topstukken zijn zichtbaar en er komt een goede doorsnede van de collectie qua periode en type voorwerp. Ook zorgen we ervoor dat de verschillende onderliggende collectie-eigenaren goed vertegenwoordigd zijn en dat stukken beter tot hun recht komen. Zo krijgen ze meer ruimte dan in de huidige opstelling. De nieuwe collectieopstelling is thematisch en grotendeels transhistorisch. De thema's zijn: Kloosters, Vestigen – verdwijnen – veranderen, In & uitsluiting, De kracht van het beeld en Leven en dood. Voor de nieuwe collectiepresentatie worden verschillende voorwerpen opnieuw ingelijst of gerestaureerd.

Zichtbaarheid collectie tijdens de verbouwing

Verschillende topstukken zullen tijdens de verbouwing bij collega-musea zichtbaar zijn. Ook werkt het museum aan een digitaal platform en een programma met de stad Utrecht, waarin de collectie een rol zal spelen. Voor zover mogelijk werken we via bruiklenen mee aan tijdelijke tentoonstellingen in andere musea.

Tentoonstellingen na verbouwing

In de komende jaren werkt het museum aan een tentoonstellingsvisie voor de programmering na de geplande heropening in 2028. Deze sluit aan op het Ambitieplan 2025-2028, waarin uitbreiding van doelgroepen en een herprofilering doelstellingen zijn. We gaan hierbij uit van openheid, aandacht en durf. De nieuwe tentoonstellingsvisie dient als basis voor de programmering in de beleidsperiode 2029-2032. Het spreekt voor zich dat hierin de eigen collectie de basis vormt. Er is al een aantal onderwerpen geagendeerd voor na heropening: Claus de Werve, missie en zending, kunstverspreiding in het Noordzeegebied in de middeleeuwen en muziek en religie. De precieze invulling volgt op basis van de nieuwe tentoonstellingsvisie. In het nieuwe tentoonstellingsgebouw is ruimte voor gelijktijdige presentatie van grote en kleine tentoonstellingen.

Samenhang collectie, onderzoek en programma

De samenhang tussen collectie, onderzoek en programma is uitvoerig beschreven in het Kennisplan 2025-2028. Het museum werkt zoveel mogelijk vanuit de driehoek collectie, onderzoek en programma. Dit betekent dat onderzoek altijd relatie moet hebben met de eigen collectie en zoveel mogelijk uitmondt in programmering, vaak een tentoonstelling.

Om te voldoen aan deze doelstellingen en die in het Activiteitenplan 2025-2028 werken we mee aan of doen we de volgende collectieonderzoeken:

Het Eeuwige Bewaren

Het museum gaat met een NWO-beurs onderzoek doen naar een duurzame bewaarpraktijk van religieus erfgoed. Doel is om waardevolle alternatieven te onderzoeken voor de traditionele keuze van bewaren voor de eeuwigheid en verlies voor de erfgoed- en collectiepraktijk. We hopen een richtlijn te ontwikkelen die bijdraagt aan een representatieve, belangwekkende én beheersbare collectie erfgoed voor toekomstige generaties.

Claux de Werve

Samen met Musée de Cluny gaan we materiaal-technisch onderzoek doen naar de beeldengroep waartoe ook ons Petrusbeeld (ca. 1415, RMCC b304) wordt gerekend. De resultaten presenteren we in een tentoonstelling over de relatie tussen Bourgondisch Utrecht en de Bourgogne voor de beeldhouwkunst in de vijftiende eeuw.

Noordzee

In samenwerking met het Nationaal Museum IJsland (Reykjavik, IJsland), Universiteitsmuseum Bergen (Noorwegen) en Museum M (Leuven, België) werken we mee aan een onderzoek naar de uitwisseling van kunstvoorwerpen in het Noordzeegebied in de vijftiende en zestiende eeuw. De uitkomsten uit dit onderzoek zijn te zien in een tentoonstelling die na de heropening zal worden geprogrammeerd in Leuven, Reykjavik en in Museum Catharijneconvent.

Colonial collections / missie en zending

Museum Catharijneconvent wil het Nederlandse missie- en zendingserfgoed in de collectie in een bredere, meer gebalanceerde context plaatsen door ook de koloniale oorsprong en de ontvangende kant te belichten. Dit gebeurt via onderzoek naar materiële en immateriële cultuur, in samenwerking met erfgoedgemeenschappen en partners zoals de Universiteit Utrecht, SKIN, de Bibliotheek Utrecht en het Wereldmuseum.

Oosters christendom

De komende jaren doen de conservator internationale kerken en de erfgoed specialist oosters- en oriëntaals-orthodox erfgoed onderzoek naar de oorsprong van het christendom in het Oosten en de aanwezigheid van oosters-orthodoxe gemeenschappen in Nederland, zowel door. Doel is om hun representatie in de collectie en de programmering te versterken en om het erfgoed in kerken en kloosters beter in kaart te brengen, teneinde de gemeenschappen te kunnen ondersteunen in de zorg voor hun interieurs en collecties.

Zie voor een uitgebreidere beschrijving van deze onderzoeken het Kennisplan 2025-2028.

Bibliotheek

De bibliotheek van Museum Catharijneconvent bestaat uit een collectie publicaties en bronnen over (kunst en erfgoed verbonden met) het christendom in Nederland. Voor de bibliotheek formuleerden we de volgende uitgangspunten:

- ▲ De bibliotheek is er in de eerste plaats voor de medewerkers en dient om hun onderzoek te faciliteren en voeden.
- ▲ Externe onderzoekers en onderwijsgroepen zijn op afspraak van harte welkom om onze bibliotheek te raadplegen.
- ▲ We streven voor de bibliotheekcollectie naar representativiteit en beheersbaarheid.

Museum Catharijne Convent

Collectieplan 2025-2028
Museum Catharijneconvent

September 2026

Bezoekadres:

Museum Catharijneconvent
Lange Nieuwstraat 38
3512 PH Utrecht
030-2313835
www.catharijneconvent.nl

Postadres:

Postbus 8518
3503 RM Utrecht

